

УДК 352

УРАХУВАННЯ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ СКЛАДОВОЇ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПІД ЧАС УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ

Оргієць О.М.

аспірант Дніпропетровського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України

I. Вступ

Збалансований розвиток території неможливий без удосконалення територіальної організації влади, що, в свою чергу, нерозривно пов'язано з адміністративно-територіальним устроєм (далі – АТУ) країни. В свою чергу внутрішня організація держави значною мірою залежить від того, наскільки точно в її поділі на відповідні складові – адміністративно-територіальні одиниці – були враховані особливості розвитку території, її ресурсний потенціал, етнічні та культурні традиції. Актуальність теми цього дослідження зумовлена недостатнім урахуванням цих чинників при організації сучасного АТУ України, необхідністю пошуку й обґрунтування головних методологічно-методичних засад адміністративно-територіального реформування.

Про процес реформування адміністративно-територіального устрою України, що значно активізувався останніми роками, висловлюються як практики – представники органів місцевого самоврядування, так і науковці. Обговоренню різних підходів до розв'язання проблем удосконалення адміністративно-територіального устрою України присвячено праці відомих учених: М. Баймуратова, Б. Данілішина, М. Длішного, М. Дністрянського, О. Невелева, В. Нудельмана, А. Павлюка, М. Паламарчука, М. Пістуна. Питання ефективного розвитку територіальних громад досліджувалося О. Батановим, В. Григор'євим, В. Журавським, О. Михайлич, О. Морозом, М. Недюхою. Підготовлені у 2010 р. Міністерством регіонального розвитку та будівництва в Україні проекти Законів України “Про основи державної регіональної політики”, “Про адміністративно-територіальний устрій в Україні”, “Про державну підтримку об'єднання сільських територіальних громад” та «Про внесення змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”», у яких викладено концептуальні засади адміністративно-територіального реформування України відповідно до вимог ЄС, наразі були рекомендовані до розгляду Кабінетом Міністрів України та набули широкого обговорення в засобах масової інформації.

Стан і проблеми реформування адміністративно-територіального устрою України аналізуються багатьма науковцями. Всі вони наголошують на необхідності чіткого розподілу повноважень між органами влади всіх рівнів, зростанні ролі місцевого самоврядування і територіальних громад, враховуючи їх економічний, географічний потенціал. Разом з тим існує необхідність визначення соціальних чинників, що впливають на розвиток територіальної громади, для конкретизації чітких критеріїв формування адміністративно-територіальних одиниць при їх створенні та реорганізації.

II. Постановка завдання

Метою статті є розгляд етнокультурного чинника в генезі територіальної громади, його врахування при реорганізації адміністративно-територіального устрою держави, зокрема при злитті громад адміністративно-територіальних одиниць.

III. Результати

У теорії та практиці місцевого самоврядування, розвитку публічної самоврядної (муніципальної) влади вирішення багатьох проблем нерозривно пов'язано з дослідженням організаційних та функціональних проявів життєдіяльності людини за місцем проживання. Оскільки місцеве самоврядування – це право, прояв самоорганізації, самодисципліни, самодіяльності громадян, то його формування як цілісної системи в межах усього суспільства повинно відбуватися, в першу чергу, на його низових щаблях, на базових основах. Попри численні розбіжності у трактуванні сутності місцевого самоврядування практично всі науковці погоджуються з тим, що відправною точкою в його визначенні є поняття територіальної громади. Цей висновок логічно впливає з поняття місцевого самоврядування, яке закріплене в Конституції України (ст. 140) та Законі України “Про місцеве самоврядування в Україні” (ст. 2), що розуміється як право територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції та законів України [6; 7].

Виходячи з цього, у системі самоврядних інститутів головним продуцентом локальних інтересів виступає місцеве товариство, колектив, комуна, які визначаються в науці як територіальна громада.

Зазначимо, що до другої половини ХХ ст. слово громада в більшості населення України ототожнювалось, в першу чергу, з поняттям спільноти, сукупністю жителів певного поселення (міста, села) та останнім часом поняття “громади” досить широко використовується в наукових працях вітчизняних дослідників. Безсумнівно, це пов'язано з широким введенням у вжиток цього наукового терміна Р. Безсмертним, який у 2005 р. у Проекті Закону України “Про територіальний устрій України” відвів громаді місце базового рівня територіального устрою, що утворюється з одного або декількох поселень. Район наводиться як об'єднання громад, а регіон – об'єднання районів. У цьому ряді понять критерієм різниці виступають розміри людської спільноти [13].

Відповідне поняття “громади” було підтримано в проекті “Концепція реформи адміністративно-територіального устрою України” 2008 р., розробленому Міністерством регіонального розвитку та будівництва України, дещо розширивши сутність громади, що є територіальною основою діяльності органів місцевого самоврядування з надання населенню основних соціальних послуг [14].

Переважаюча більшість науковців, що досліджують проблеми класифікації адміністративно-територіальних одиниць, вважають, що саме місцеві спільноти, які склалися історично (міста та інші населені пункти), є природними та найстабільнішими в часі творення [9, с. 107].

Визначаючи сутність та ознаки територіальної громади, більшість дослідників акцентують на таких об'єднувальних складових, як територія та соціальна взаємодія. Разом з тим виникає необхідність звернути увагу на рівень відносин між людьми у рамках цих спільнот. М. Баймуратов та В. Григор'єв вважають, що на рівні місцевої громади характерною особливістю виступають відносини між конкретними людьми, а територіальна громада (“територіальний колектив”) – це “сукупність фізичних осіб, які постійно мешкають на певній території та пов'язані територіально-особистісними зв'язками системного характеру” [2, с. 104]. І. Бутко визначає місцеву громаду як людей, які мешкають у певних територіальних межах та об'єднані [3].

Як бачимо, автори акцентують на процесі реалізації громадою власних територіальних інтересів. Водночас потребують більш детального вивчення чинники, що характеризують громаду як сталу, системну спільноту.

Історія людства відображає процеси безперервного виникнення, розвитку та зникнення одних спільнот і народження інших під впливом комплексу соціально-економічних, політичних та інших чинників. Протягом часу не залишаються незмінними як людські спільноти в цілому, так і ознаки, що характеризують певні територіальні громади. Соціологи розрізняють два види спільнот. Перший – спільнота інтересів, яка визначається особистими відносинами у рамках кола друзів, товаришів, колег, об'єднань індивідів за спільними інтересами (садоводів, філателістів тощо). Другий тип – спільнота місця, яка визначається відносинами сусідства і, як правило, певною обмеженою територією.

Виходячи із соціологічного визначення, людське суспільство не може існувати, не створюючи колективів – спільнот, а будь-яка людська спільнота, як і суспільство в цілому, потребує внутрішньої організації, відповідних правил людських взаємин, які регулюються за допомогою певної системи соціальних норм або ж права [15].

Це зумовлено біологічною взаємозалежністю людей, перевагами співробітництва і розподілу праці, а також винятковою здатністю встановлювати відносини через символічні комунікації. Спільна діяльність людей породжує складну систему соціальних зв'язків, яка згуртовує індивідів у єдине соціальне ціле – соціальне суспільство.

Соціальна спільнота – сукупність людей, об'єднаних відносно стійкими соціальними зв'язками, відносинами, яка має загальні ознаки, що надають їй неповторної своєрідності. Здавна соціальні спільноти, такі, як рід, сім'я, плем'я тощо, забезпечували людям засоби до існування, репродукцію людини, спільну протидію силам природи, іншим племенам тощо. Все це допомогло людству не тільки вціліти, а й закласти основи подальшого прогресу, розвитку цивілізації [11].

На думку М. Недюхи та О. Михайлич, спільнота є складноорганізованою соціо-природною системою, що характеризується власними законами становлення та розвитку, самоорганізації й еволюції, національною та регіональною специфікою [10].

Отже, соціальні спільноти виникали під впливом об'єктивної необхідності в ході історичного розвитку.

Відносна однорідність громад, абсолютна взаємозалежність, відносно обмежене коло особистих зв'язків були характерними рисами аграрного суспільства. Процеси індустріалізації, урбанізації, глобалізації змінили образ суспільства. Коло інтересів людини й її місце проживання (спільнота місця) досить часто не збігаються (коло друзів через мережу Інтернет, екологічний рух “Грін-

піс”). Тому, в концепціях розвитку місцевої спільноти більшість визначень має посилення на географічний район (територію), спільність і соціальну взаємодію.

О. Мороз визначає територіальну громаду як спільноту, що об'єднана певною територією та спільними інтересами у вирішенні питань життєдіяльності за допомогою місцевих ресурсів [10]. Значно докладніше визначення територіальної громади дає О. Батанов, характеризуючи її як “територіальну спільність, що складається з фізичних осіб – жителів, що постійно мешкають, працюють на території села (або добровільного об'єднання в спільну громаду кількох сіл), селища або міста, безпосередньо або через сформовані ними муніципальні структури вирішують питання місцевого значення, мають спільну комунальну власність, володіють на даній території нерухомим майном, сплачують комунальні податки та пов'язані територіально-особистісними зв'язками системного характеру” [1, с. 77]. Таким чином, люди чи групи взаємодіють на певній території для досягнення своїх цілей.

Отже, доречно зазначити, що термін “територіальна громада” можна розуміти як локальну спільноту громадян (місцеву громаду), яка склалася у рамках спільного проживання та об'єднана спільною діяльністю, інтересами і цілями для задоволення своїх потреб. Така місцева спільнота в результаті спільних дій, що мають системний характер, реально здатна сфокусувати характерні для всіх суб'єктів громади інтереси та реалізувати їх на рівні місцевого самоврядування.

На нашу думку, найбільш оптимальним є визначення М. Орзіха, який вважає, що соціальною основою самоврядних територій є територіальна громада (а ще краще – комуна, враховуючи режим комунальної власності в Україні та світовий досвід), що складається (на відміну від населення територіальних одиниць) з осіб (громадян, іноземців, осіб без громадянства), які постійно проживають або працюють на цій території (або володіють на території нерухомим майном, або є платниками комунальних податків) [12, с. 67]. Це визначення підтверджує, що на місцевому рівні фізичні особи в рамках муніципальної влади функціонують як жителі певної території. Тобто на локальному рівні територіальна громада функціонує не як громадяни держави, а як жителі певного поселення.

Як слушно зазначив М. Баймуратов, серед багатьох визначень і рис територіальної громади вчені визнають чотири основні ознаки місцевої (локальної) спільноти:

- населення (спільнота людей) – історична, культурна, сусідська тощо;
- місце (територія), простір у межах визначених границь (географічних, адміні-

стративних, економічних, інформаційних тощо);

- соціальна взаємодія (сусідські відносини; загальні правила та норми поведінки, спільне керівництво, суспільні послуги, організації тощо);
- почуття громади (психологічна ідентифікація з громадою) – спільність цінностей, почуття належності, почуття причетності до подій у громаді, почуття відповідальності перед спільнотою тощо [2, с. 115].

Зазначимо, що у всіх дефініціях місцевої громади населення виступає як її найважливіша характеристика. Наголосимо, описуючи місцеву громаду, важливе значення приділяється не просто населенню, як деякій аморфній масі, а його демографічним ознакам, ментальним характеристикам його стилю життя з урахуванням національних, культурних, історичних особливостей і традицій.

Проте, простежуючи розвиток місцевої громади у зворотному напрямі, О. Мороз помічає, що частину ознак буде втрачено. І чим далі ми будемо заглиблюватись в історію, тим менше самоврядна територіальна спільнота буде нагадувати свої сучасні аналоги, хоча ключові ознаки, які головним чином і забезпечують її цілісність, будуть зберігатися [9].

Дослідженню саме цих чинників необхідно приділити особливу увагу у зв'язку з ключовим питанням адміністративно-територіальної реформи щодо запровадження як низових адміністративно-територіальних одиниць (замість сіл, селищ і міст) сільських, селищних, міських “громад” шляхом об'єднання поселень разом з прилеглими до них землями навколо поселення. Доказом доцільності нашого дослідження є одна з вимог проекту “Концепції реформи адміністративно-територіального устрою України”, яку необхідно врахувати при прийнятті рішення щодо створення чи реорганізації адміністративно-територіальної одиниці, – відсутність внутрішніх чинників власної дезорганізації [14]. Отже, прийняттю рішення про злиття уже сформованих територіальних громад має передувати аналіз можливих причин їх несумісності, що й призведе до дезорганізації їх спільного буття.

Саме на цей факт звернув увагу В. Журавський, аналізуючи плюси й мінуси реформи місцевого самоврядування. Згідно з типологією адміністративно-територіальних одиниць та вимог до їх створення, склад “громади”, до якої зазвичай буде входити кілька населених пунктів, буде поставлено в залежність від рішень тих органів влади, до відання яких буде віднесено вирішення відповідних питань адміністративно-територіального устрою. Саме ці органи, керуючись у своїх рі-

шеннях головним чином потребами адміністративного управління, будуть вирішувати, утворити певну “громаду” чи не утворювати, об’єднати таку “громаду” з іншою чи залишити її самостійною, включити певний населений пункт до складу відповідної “громади” чи, навпаки, вилучити населений пункт із однієї “громади” і включити його до іншої. У складі таких адміністративно визначених “громад” можуть опинитись населені пункти, жителі яких матимуть різні, іноді навіть протилежні, інтереси і внаслідок цього всередині таких громад між жителями різних населених пунктів виникатимуть конфлікти. При цьому жителі населених пунктів з меншою кількістю населення (у першу чергу жителі сіл, об’єднаних в одну “громаду” з селищем чи містом) фактично будуть позбавлені можливості захистити свої права й інтереси у тих випадках, коли органи самоврядування (які, зазвичай, представлятимуть, у першу чергу, інтереси жителів великих населених пунктів, де проживає більшість населення громади) почнуть приймати не вигідні для них рішення [5].

Система людських відносин, яка представляє себе всім іншим аналогічним колективам людей за принципом “ми – не ми”, “свої – чужі”, “ми такі, а решта – інші” складалася в результаті природного розвитку.

Історичний розвиток територіальної громади знаходить своє відображення у формульованні гіпотези про інституціональні матриці, автором якої є С.Г. Кірдіна. Згідно з нею, територіальну громаду можна трактувати як глибинну, історично стійку форму соціальної практики, що забезпечує репродукцію соціальних зв’язків і відносин у різних типах суспільства. Територіальна громада є базовим інститутом суспільства й саме це дає громаді змогу зберігати свою самодостатність і цілісність у процесі історичної еволюції, тому що її функціонування значною мірою лежить у площині неформальних відносин – норм поведінки, традицій, звичаїв, історично стійкій системі цінностей [2, с. 117].

Г. Лозко для цілісної характеристики формування й історичного розвитку спільноти вважає за необхідне вивчати, насамперед, їх культуру та вводить поняття етнокультурогенезу, який визначає як походження та розвиток етнічної культури в її зв’язках з походженням і розвитком самого народу [8, с. 36]. Хоча в дослідженнях ми зустріли це трактування лише в одного автора, пропонуємо запозичити цей термін і для характеристики становлення територіальної громади. Авторська дефініція етнокультурогенезу територіальної громади – сукупність історичних, соціальних явищ і процесів, етнічних і культурних традицій, пов’язаних з утворен-

ням стійкої людської спільноти на певній території.

Таким чином, у контексті розгляду етнокультурогенезу територіальної громади можна назвати такі соціальні чинники, що її характеризують:

1) чисельність населення, що насамперед впливає на віднесення населених пунктів до категорії міст і сіл (чим менша громада, тим тісніші особисті зв’язки між мешканцями громади);

2) статеві-віковий склад населення, який впливає на рівень динамічності громади – що зростає, стабільно-статична, що стагнує (дві громади, що стагнують, призведуть до зникнення обох; дві громади, що зростають можуть конкурувати між собою);

3) чітко виражені етнокультурні традиції, звичаї;

4) ментальність громади певного поселення та ставлення до іншої сусідської громади (вороже, толерантне), що склалося історично;

5) національно-етнічний та релігійний склад населення;

6) переважна трудова зайнятість населення залежно від природних ресурсів;

7) наявність об’єктів соціально-культурного задоволення культурних, релігійних, територіальних та соціально-економічних потреб.

Щодо місцевих традицій і звичаїв, то зазначимо, що для жителів великих міст характерне “розмивання” етнокультурних особливостей. Населення, яке прибуває із сільської місцевості до міст у пошуках роботи чи освіти, доволі легко пристосовується до нових умов життя і швидко втрачає зв’язок з попереднім місцем проживання. Водночас воно приносить із собою звичаї, набуті в попередніх, сільських умовах життя, у результаті чого відбувається “дифузія” представників різних територіальних громад, руйнується почуття “єдиної родини”. Зазначимо, що для сільської місцевості сьогодні характерне навпаки відродження національних традицій.

Вважаємо за необхідне більш детально зупинитися на такому чиннику, як склад населення. На думку М. Баймуратова, територіальній громаді та місцевому самоврядуванню, яке воно реалізує, притаманний наднаціональний характер. Територіальні громади як публічно-владні суб’єкти не повинні будуватися за національним, етнічним принципом. У місцевому суспільстві не має місця рефлексії й акценту на національні відмінності та надання кому-небудь привілей національних ознак [2, с. 129]. Адже основним соціальним призначенням місцевого самоврядування є вирішення питань місцевого значення.

В. Журавський навпаки переконаний, що певним викликом реформі є етнічний фак-

тор, оскільки ряд регіонів і областей України (АРК, Закарпатська, Чернівецька, Одеська, Донецька обл.) мають виразний поліетнічний характер. Поділ на адміністративно-територіальні одиниці за новими критеріями може наразитися на спротив національних громад у разі, якщо нові межі громад і районів порушать баланс інтересів, що вже склався [5].

Хоча в історії України є досвід утворення національних районів у період “коренізації” для збереження в одній адміністративно-територіальній одиниці однорідного за своїм національним складом населення, дослідники по-різному ставляться до нього. Так, Л. Гуцало доволі скептично поставилась до створення в СРСР національних районів. Вона зокрема зазначила: “Створення національних сілрад і районів не було продиктоване потребами самих національних меншин, а мало штучний характер і замасковані політично-ідеологічні та пропагандистські цілі. На прикладі національних адміністративних одиниць радянська влада намагалась довести, що національне питання в СРСР вирішено “справедливо”, показати його переваги порівняно із західними державами; створював позитивний імідж за рубежем” [4].

Повернення до національних адміністративно-територіальних одиниць на сучасному етапі було б недоречним, оскільки традиційні компактні поселення більшості національних меншин перестали існувати і не можуть бути інтегративним чинником консолідації цих етносів.

Проте, зважаючи на той факт, що національні меншини компактно проживають в Україні, не можна нехтувати питаннями задоволення їх потреб на державному рівні. Підтримуємо думку фахівців, що створення національно-культурної автономії, яка реалізується національними меншинами, компактно проживають по праву своїх культурних традицій, мови, релігії та інших культурологічних елементів національної самоідентифікації, зможе стати правильним рішенням для задоволення національних потреб меншин, що проживають в Україні [2; 5; 8; 10].

IV. Висновки

Отже, проаналізувавши сутність та ознаки територіальної громади, можна констатувати:

- територіальна громада – жителі однієї чи декількох поселенських утворень, об'єднані спільними інтересами та виразом певної історичної, політичної, соціальної та культурної самобутності;
- на розвиток територіальної громади впливають природні, економічні, соціальні та політичні умови, вплив цих чинників у процесі етнокультурогенезу забезпечує характерні риси та відмінності кожної з місцевих громад;

- територіальна громада створює комунікативну взаємодію людей, яка спрямована на вирішення колективних та індивідуальних інтересів;
- процес об'єднання територіальних громад має нести добровільний характер жителів цих громад, що приймається місцевим референдумом;
- владне прийняття рішень щодо об'єднання населених пунктів може призвести до виникнення дезінтеграційних процесів у розвитку територіальних громад, що на сьогодні є самостійними;
- здійснення адміністративно-територіального реформування місцевих громад з урахуванням етнокультурних чинників їх формування і розвитку дає змогу досягти гармонійного поєднання загальнодержавних і місцевих інтересів, сприяння становленню та розвитку місцевого самоврядування, підтримки реформи мешканцями України.

Література

1. Батанов О.В. Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні: монографія / О.В. Батанов ; за заг. ред. В.Ф. Погорілка. – К. : Ін Юре, 2003. – 512 с.
2. Баймуратов М.А. Муниципальная власть: актуальные проблемы становления и развития в Украине / М.А. Баймуратов, В.А. Григорьев. – Одесса : Юридична література, 2003. – 248 с.
3. Бутко І. Деякі проблеми становлення і розвитку територіального самоврядування в Україні / І. Бутко // Місцеве та регіональне самоврядування в Україні. – 1992. – № 3. – С. 38–41.
4. Гуцало Л.В. Національно-територіальне районування в УРСР (20–30-ті роки ХХ ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук / Л.В. Гуцало ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2007. – 17 с.
5. Журавський В. Питання реформування місцевого самоврядування в Україні / В. Журавський // Право України. – 2005. – № 11. – С. 24–27.
6. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України. – К. : Парламент. вид-во, 2004. – 71 с.
7. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с.
8. Лозко Г. Етнологія України. Філософсько-теоретичний та етнорелігієзнавчий аспект / Г. Лозко. – К. : АртЕк, 2001. – 304 с.
9. Магновський І.Й. Етнорегіональна концепція реформування територіального устрою України / І.Й. Магновський // Науковий вісник Нац. академії внутрі-

- шніх справ. – 2011. – № 1. – С. 106–113.
10. Мороз О.Ю. Місцеве самоврядування: до питання про діалектику розвитку територіальної громади [Електронний ресурс] / О.Ю. Мороз // Теоретичні та прикладні питання державотворення: електронне наукове фахове видання. – 2008. – Вип. 2. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/tppd/2008-2/08mou_rtg.htm/odyframe.htm.
 11. Недюха М.П. Соціальна самоорганізація як засіб розвитку місцевого самоврядування в Україні / М.П. Недюха, О.В. Михайлич // Віче. – 2007. – № 14. – С. 7–11.
 12. Орзіх М. Концепція правового статусу самоврядних територій і органів місцевого самоврядування / М. Орзіх // Місцеве та регіональне самоврядування в Україні. – 1995. – № 1. – С. 67.
 13. Проект Закону України “Про територіальний устрій” // Слобода. – 2005. – 13 мая. – С. 5–9.
 14. Проект концепції реформи адміністративно-територіального устрою України, 2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bizvolnet.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=211&Itemid=84.
 15. Теремко С. Соціологія [Електронний ресурс] / С. Теремко. – Режим доступу: <http://books.br.com.ua/33104>.

Оргієць О.М. Урахування етнокультурної складової формування та розвитку територіальних громад під час удосконалення адміністративно-територіального устрою України

Анотація. У статті досліджено етнокультурогенез формування громади як базового рівня реформування адміністративно-територіального устрою України. Доведено, що важливими чинниками при трансформації територіальних громад, що виступають основними продуцентами локальних інтересів місцевого самоврядування, є ментальні характеристики населення відповідних поселень з урахуванням національних, культурних, історичних особливостей і традицій.

Ключові слова: адміністративно-територіальна реформа, етнокультурогенез, спільнота, територіальна громада.

Оргиец О.Н. Усовершенствование административно-территориального устройства Украины с учетом этнокультурной составляющей формирования и развития территориальной общины

Аннотация. В статье исследовано этнокультурогенез формирования общины как базового уровня реформирования административно-территориального устройства Украины. Аргументировано, что важными факторами при трансформации территориальных общин, которые выступают основными продуцентами локальных интересов местного самоуправления, являются ментальные характеристики населения соответствующих поселений с учетом национальных, культурных, исторических особенностей и традиций.

Ключевые слова: административно-территориальная реформа, этнокультурогенез, сообщество, территориальная община.

Orgiets O. The Consideration of Ethnoculture Constituent Part of Forming and Development of Territorial Societies During the Improvement of Administrative-Territorial Device of Ukraine

Annotation. In the article there is an investigation of ethno and cultural genezis of community, as a base level of reformation of administrative-territorial device of Ukraine. It is given reason that important factors at transformation of territorial communities which act as the basic producers of local interests of local government, are mental characteristics of the population of corresponding settlements taking into account national, cultural, historical features and traditions.

Key words: administrative-territorial reform, ethno and cultural genezis, association, territorial community.